

Kokousmuistio

Paikkatietoasiain neuvottelukunnan kokous

Aika: Keskiviikko 4.12.2013 klo 12:00-15:00
Paikka: MMM, Hallitusk. 3, nh. Niskavuori, 3. krs, Helsinki
Läsnä: **Puheenjohtaja:**

Antti Vertanen, maa- ja metsätalousministeriö

Jäsenet (tai henkilökohtaiset varahenkilöt):

Juha Vuorimies, ympäristöministeriö

Juha Haataja, opetus- ja kulttuuriministeriö

Mirja Metsälä, Espoon kaupunki

Kai Karsma, työ- ja elinkeinoministeriö

Jarmo Kohonen, Geologian tutkimuskeskus

Ari-Pekka Dag, sisäasiainministeriö

Marja Tammilehto-Luode, Tilastokeskus

Anne Kauhanen-Simanainen, valtiovarainministeriö

Juha Saarentaus, Sito Oy

Asiantuntijat:

Pekka Halme, Maanmittauslaitos

Tapani Sarjakoski, Geodeettinen laitos

Sihteerit:

Panu Muhli, Maanmittauslaitos

Jari Reini, Maanmittauslaitos

Lassi Lehto, Geodeettinen laitos

Kutsuttuna asiantuntijana

Kimmo Soukki, Paikkatietoverkoston pj / Bentley Systems Finland Oy (kohta 3)

Poissa:

Tarja Riihisaari, Ilmatieteen laitos

Sari Kauppinen, sosiaali- ja terveysministeriö

Jan Juslen, Liikennevirasto

Kristiina Soini, Suomen ympäristökeskus

Sami Heikkilä, puolustusministeriö

Seppo Öörni, liikenne- ja viestintäministeriö

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleiksi.

1. Asialistan hyväksyminen

Asialista ([liite 1](#)) hyväksyttiin sillä muutoksella, että kohtaan 4 EU-komission esitykset ja Inspire-toimeenpano lisättiin kolme uutta asiakohtaa: Inspire-toimeenpanon tilannetta koskeva EU-komission kysely, Inspire-koulutusvideo sekä Paikkatiedon viitearkkitehtuuri - valmistelun jatkotoimet.

2. Edellisen kokouksen muistion tarkistaminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen 27.9.2013 [muistio](#) muutoksitta.

3. Kärkihankkeiden toiminnan käynnistäminen Paikkatietoverkoston kanssa

Kärkihankkeet: Strategia, Viestintä ja osallistaminen, Avoin paikkatieto

Hankkeiden toimintasuunnitelmien esittely, käsittely ja hyväksyminen

Hankkeiden toiminnan käynnistämisen aikataulu ja seuraavat toimenpiteet

Kunkin kärkihankkeen vetäjä tai valmistelutyössä mukana ollut neuvottelukunnan jäsen esitteli toimintasuunnitelman valmistelun tilanteen kalvosarjan avulla (liitteet 2-4).

Strategia-hanke (Jarmo Kohonen) Esittelykalvot, ks. [liite 2](#)

Hankkeen tavoitteena on uudistetun Kansallisen paikkatietostrategian toimeenpano ja sen seuranta. Hankkeen alustavassa toimintasuunnitelmassa on esitetty neljä askelta tavoitteen edistämiseksi:

- Paikkatietostrategian asemointi suhteessa muuhun tietoyhteiskuntakehitykseen
- Strategian tavoitteiden priorisointi vuodelle 2014
- Strategian toimeenpanon keskeisten toimijoiden tunnistaminen sekä toimijoiden luokittelu roolin ja aseman mukaan
- Strategian toimeenpanon tukeminen käytännön toimenpitein sekä julkishallinnossa että yritys kentässä

Yleisesti ottaen Kohonen totesi, että on liian aikaista esittää toimintasuunnitelman hyväksymistä esitetyn pohjalta. Suunnitelma on tässä vaiheessa vielä monelta osin raakile hankkeen toiminnan käynnistämistä ajatellen, eikä tavoitteenasettelua ollut mahdollista kiteyttää esitetylle kalvosarjalle. Käytännön toimenpiteitä toimeenpanon tukemiseksi ei ole vielä mietitty, koska priorisoidut tavoitteet puuttuvat.

Kohonen haastoi neuvottelukunnan pohtimaan hankkeiden ohjauksen ja työhön sitoutumisen tasoa käytännössä kärkihankkeiden omistajana (konkreettista ohjausta vai informaatio-ohjausta). Lisäksi esitettiin huoli resursoinnin riittävydestä hankkeiden edistämisessä.

Käytiin läpi kolmen kärkihankkeen välinen vahva kytkentä. Strategia ja Avoin paikkatieto tuottavat suunnitelman, MITÄ tehdään ja KENELLE toimenpiteet suunnataan, kun taas Viestintä-hanke pyrkii yhteistyössä muiden hankkeiden kanssa löytämään kohderyhmät sekä vastauksen sille, MITEN tavoitteet saavutetaan konkreettisilla viestinnän ja vaikuttamisen toimenpiteillä. Todettiin, että hankkeiden välisen yhteistyön ja työn synkronoinnin on myös pelattava mallikkaasti.

Huomautettiin, että perustana onnistuneelle hanketyölle toimii selkeä ja tehokas yhteistyökuvio Patinen ja Paikkatietoverkoston kesken. Verkoston jäsenten aktivointi ja sitouttaminen on tärkeä viestinnällinen tavoite hankkeiden käynnistämisessä. Tärkeää on se, että neuvottelukunnan tavoitteet ja verkoston motivaation ovat linjassa. Todettiin, että yhteistyön mallia täytyy haarukoida neuvottelukunnan ja Paikkatietoverkoston kesken ennen kuin hankkeiden toiminta voidaan käynnistää.

Todettiin, että Strategia-hankkeelle on asetettava selkeät tavoitteet ja laadittava konkreettinen toimenpidesuunnitelma vuodelle 2014. Tavoitteita voi olla yhdelle vuodelle vain esimerkiksi 2-3 kpl, ja ne on priorisoitava ja kohdennettava selkeästi, jotta saadaan aikaan todellisia tuloksia. Tavoitteiden priorisointi on suuri haaste.

Resurssikysymyksen osalta esitettiin, että saatavilla olevien resurssien määrä arvioidaan vasta sen jälkeen, kun on tunnistettu ne tehtävät, joilla saavutetaan parhaat tulokset strategian toimeenpanossa. Kun käytettävissä olevat resurssit tiedetään, voidaan valita tehtäväluettelosta priorisoiden tehokkaimmat mahdolliset toimenpiteet.

Muutamissa puheenvuorossa nostettiin esiin tarve korostaa elinkeinoelämän sekä tutkimus- ja kehittämissektorin painoarvoa ja tarpeita hankkeiden tavoitteiden asetannassa. Erityisesti yrityksillä on huolta siitä, että päivitetty strategia ei edusta riittävästi elinkeinoelämän näkökulmaa.

Järjestettiin roundtable-kierros, jossa kunkin hallintokunnan edustajat kertoivat näkemyksiään neuvottelukunnan roolista ja tehtävästä kärkihankkeiden omistajana ja ohjaajana:

- Patinen tulee tunnistaa, mitkä ovat strategisesti tärkeimmät tehtävät ja liitännät laajempaan tietopolitiikkaan. Poikkihallinnollinen ICT-tietopolitiikka on tärkeää. T&K-sektorin näkökulma on tuotava esiin Avoin data -kärkihankkeessa.

- Elinkeinoelämän roolia ja markkinanäkökulmaa tulisi korostaa enemmän sekä tunnistaa ja synkronoida yhteiset strategiat paikkatietonäkökulmasta.
- Patinen nähtiin edistäneen jo tähän mennessä hyvin paikkatiedon avaamista ja hyödyntämistä. Kärkihankkeiden resursointikysymys on erityinen haaste.
- Tutkimuslaitokset ovat kiinnostuneet myös paikkatietodatan avaamisesta ja tutkimusmenetelmien saatavuuden parantamisesta. Tutkijoille on tärkeää saada helposti aineistoja hyödynnettäväksi standardien rajapintojen kautta.

Avoin paikkatieto -hanke (Vertanen) Esittelykalvot, ks. [liite 3](#)

Hankkeessa pyritään edistämään paikkatiedon avaamista ja avoimen paikkatiedon hyödyntämistä kertomalla avaamisen tuottamista hyödyistä hyvien käytäntöjen kautta. Lisäksi halutaan jakaa kokemuksia ja osaamista avoimen paikkatiedon käsittelystä ja paikkatietopalvelujen toteuttamisesta.

Toimintasuunnitelmassa on listattu konkreettisia toimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseksi:

- Aktiivinen osallistuminen avoimen tiedon tapahtumiin v. 2014. Osallistuminen edellyttää hyvien case-esimerkkien kokoamista
- Käytännön ohjeistuksen laatiminen paikkatiedon avaajille tiedon käyttäjien kokemusten pohjalta
- Etiketti tiedon hyödyntäjille, palautteen keruu

Huomautettiin, että Strategia-hankkeen osalta avoin data on jo priorisoitu yhdeksi strategian toimeenpanon tavoitteeksi.

Yksi merkittävä tapahtuma, johon hankkeen tulisi osallistua, on syyskuulle VN:n kanslian suunnittelema valtakunnallinen ideamessutapahtuma otsikolla ”Mitä uutta Suomesta!”. Aiheena on avoin tieto ja sen innovatiivinen hyödyntäminen. Paikkatieto voisi olla yksi case tai hanke mukana messuilla. Todettiin, että kärkihankkeet voivat vaikuttaa messujen kohderyhmien valintaan ja painotuksiin.

Viestintä-hanke (Karsma) Esittelykalvot, ks. [liite 4](#)

Yksi viestinnän päätavoitteita on päättäjien ja muiden paikkatietoalan ulkopuolisten toimijoiden ymmärryksen lisääminen paikkatiedon mahdollisuuksista tuottavuuden ja kilpailukykyyn parantamisessa (ulkoinen viestintä).

Ulkoisen viestinnän kohderyhmänä ovat yhtäältä päättäjät etenkin eduskunnassa, ministeriöissä ja kunnissa, yrityssektorin edustajat, oppilaitokset sekä toisaalta suuri yleisö, joka tavoitetaan lähinnä verkkoviestinnän keinoin.

Pääviestejä ulkoisessa viestinnässä ovat mm. paikkatiedon hyödyntämisen tuoma tuottavuuden parantuminen ja säästö, tiedon yhteentoimivuuden merkitys sekä yleisemmin paikkatiedon käytön liiketoimintamahdollisuudet.

Verkostoviestinnän kohderyhmiä ovat puolestaan Paikkatietoverkosto sekä laajemmin paikkatiedon asiantuntijat eri organisaatioissa. Paikkatietostrategian tavoitteiden viestiminen on verkostojen osalta keskeisin viestintäponnistus.

Viestinnän pääasiallisena sisältönä ovat case-esimerkit. Viestinnän keinoina ovat erilaiset julkaisut eri medioissa, paikkatietoon liittyvät käytännön demonstraatiot esim. messuilla ja kohdennetuissa tapahtumissa sekä paikkatiedon hyödyntämisen koulutustapahtumat yhteistyössä Inspire-sihteeristön kanssa.

Viestinnässä käytetään kampanjoiden ja materiaalin suunnittelussa apuna viestinnän ammattilaisia, tarjolla olevien resurssien puitteissa.

Todettiin, että hankkeessa on myös huolehdittava viestinnän toteutuksen seurannasta.

Huomautettiin, että tavoitteellinen viestinnän kohdistaminen valittuihin kohteisiin on keskeinen lähtökohta sen sijaan, että yritetään jakaa viestiä kaikkiin mahdollisiin suuntiin. Mahdollisista rahoituslähteistä mainittiin TEKES-ohjelmat.

Tarkemmat tiedot viestintäsuunnitelmassa ([liite 5](#)).

Paikkatietoverkoston puheenjohtaja Soukki totesi kaikkien hankkeiden osalta, että verkoston näkökulmasta haasteina ovat fokuksen hakeminen toimenpiteissä eli miten panostetaan oikeisiin toimiin sekä resurssikysymys. Strategian tarkistetusta versiosta annettiin palautteita hyvin vähän, minkä seurauksena kentältä ei saatu eväitä toimenpiteiden kohdentamiseen.

Yhteistä kaikille hankkeille on joka tapauksessa tavoite korostaa paikkatiedon merkitystä yhteiskunnassa ja edistää paikkatietojen hyödyntämistä laajalla perspektiivillä.

Kärkihankkeiden statuksen ja etenemismallin osalta todettiin, että toimintasuunnitelmia ei voida vielä hyväksyä esitetyn pohjalta, vaan suunnitelmia täytyy jalostaa ja konkretisoida selvästi lisää.

Päätettiin, että hankkeiden yleinen toimintamalli voidaan hyväksyä esitetyn perusteella, ja toimintasuunnitelmien jatkovalmistelu siirretään kunkin hankkeen työvaliokunnan tehtäväksi. Tavoitteena on tuottaa konkreettisemmat toimintasuunnitelmat neuvottelukunnan seuraavaan kokoukseen, joka pyritään järjestämään jo helmikuun 2014 aikana.

Toimintasuunnitelmista tuotetaan sekä julkaistavissa oleva suunnitelmadokumentti että erillinen toimenpideluettelo, jota ylläpidetään "elävänä" dokumenttina hankkeen toimintakauden aikana. Sihteeristö toimittaa pohjan toimenpideluettelolle.

Mahdolliset uudet kärkihankkeet: Paikkatiedon laadunhallinta

Todettiin, että asia käsitellään kohdassa 5 JHS-tilannekatsauksen yhteydessä.

4. EU-komission esitykset ja Inspire-toimeenpano

Toimeenpanon tarkentunut aikataulu

Puheenjohtaja esitteli Inspire-toimeenpanon roadmapin tarkentunutta [aikataulua](#). Yhteentoimivuusasetuksen päivitys liitteiden II ja III tietotuotemäärittelyiden osalta on hyväksytty 21.10.2013, jonka myötä takaraja liitteiden II ja III Inspire-tietotuotteiden tarjoamiselle vaatimusten mukaisesti on 21.10.2020.

Inspire Forumin sivut ovat myös uudistuneet, ks. <http://inspire-forum.jrc.ec.europa.eu/>

Toimeenpanosäännöt ja tekninen ohjeistus:

- Yhteentoimivuusasetuksen päivitys (liitteiden II ja III tietotuotemäärittelyt)

Yhteentoimivuusasetuksessa 1089/2010 säädetään vaatimuksista teknisille järjestelyille, joilla pyritään aineistojen ja palveluiden yhteentoimivuuteen ja harmonisointiin. Asetuksessa asetetaan vaatimuksia tietomalleille, joiden mukaisina tieto on tuotava saataville, tiedon koodaustavalle ja päivittämiselle, kohteiden elinkaarelle, yhteentoimivuuden edellyttämille metatiedoille ja katselupalvelussa esittämiselle. 21.10.2013 hyväksytyssä asetuspäivityksessä sekä asetukseen liittyvässä teknisessä ohjeistuksessa määritellään liitteiden II ja III paikkatietoryhmien Inspire-tietotuotteiden tietomallit.

Lisäys muistioon: Yhteentoimivuusasetuksen päivitys julkaistiin EU:n Virallisessa lehdessä 10.12.2013. Liitteiden II ja III paikkatietoryhmien tietokohteet ja -mallit on esitetty yksityiskohtaisesti [asetusdokumentissa](#) ja siihen liittyvässä [teknisessä ohjeistuksessa](#).

- Metatietoasetukseen liittyvän teknisen ohjeistuksen päivitys

Ohjeistuksen päivitys versioon [1.3](#) julkaistiin 29.10.2013. Ohjeessa on nyt enemmän esimerkkejä sekä liite B, johon on koottu komission yhteentoimivuusasetuksessa ja tietotuotteita koskevissa teknisissä ohjeissa nimetyt metatiedot. Näiden lisättyjen metatietojen laatimisessa noudatetaan liitteiden I, II ja III mukaisia siirtymäaikoja.

Lisätietoja päivityksen tuomista muutoksista, ks. [liite 6](#).

- Spatial Data and Invoke Services -toimeenpanosäännön valmistelun tilanne

Syksyllä kommenttikierroksella ollut uuden toimeenpanosäännön luonnos, ks. edellisen kokouksen [muistio](#), sekä siihen liittyvä tekninen ohjeistus on edelleen valmisteltavana komissiossa. Käytännössä toimeenpanosääntö toteutetaan päivityksillä Yhteentoimivuusasetukseen sekä Verkkopalveluasetukseen. Komissiolta on tulossa seuraava julkinen luonnosversio arviolta maaliskuussa 2014 ennen Inspire-komitean käsittelyä.

INSPIRE-kehittämistyön tilanne:

- MIG-työn tilannekatsaus
- Pool of Experts -ilmoittautuminen

Inspire-säädösten ja teknisen ohjeistuksen ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa komission nimeämä MIG-ryhmä, joka koostuu jäsenmaiden edustajista. Suomen edustajina toimivat Antti Vertanen sekä Jari Reini (MML).

MIG-ryhmän työn kickoff-tapaaminen järjestettiin 14.10. Tapaamisessa käytiin läpi jäsenmailta tulleet alustavat työaiheet, joita ovat mm. palveluiden pääsynhallinta, yksilöivät tunnisteet, metadatan ja aineistojen validointi, rekisterit ja koodilistat, latauspalveluohjeiden päivitys, Inspire-geoportaalien tulevaisuus sekä suosituimpana aiheena liitettien I-III tietotuotemäärittelyiden ylläpito ja kehittäminen. Lisätietoja kickoffista, ks. [liite 7](#).

Kehittämistyötä varten MIG-ryhmä asettaa työtä valmistelevia työryhmiä. Työryhmät kootaan eri maiden asiantuntijoista, joiden tulee etukäteen ilmoittautua asiantuntijapooliin (Pool of Experts). Pooliin on jo ilmoittautunut yli 200 asiantuntijaa, joista n. 20 Suomesta. Lisää eri aihepiirien asiantuntijoita tarvitaan edelleen. Ilmoittautuminen ei vielä sido mihinkään, vaan tarjoaa mahdollisuuden tulla mukaan työhön. Ks. [ohjeet ilmoittautumiseen](#)

Keskusteltiin asiaan liittyen siitä, missä määrin MIG-työtä on tarvetta käsitellä neuvottelukunnan kokouksissa ja miten työstä viestitään kansallisesti. Patinen roolin nähtiin keskittyvän pääasiassa strategiselle tasolle. Sopiva kohderyhmä teknisemmälle työlle voisi olla Paikkatietoverkosto. Esitettiin myös mallia, jossa neuvottelukunnalle tuotetaan tiivis tietopaketti siitä, mitä organisaatioissa prosessitasolla toimivien henkilöiden tulisi tietää asiasta.

Todettiin, että neuvottelukunnan tehtävänä on joka tapauksessa seurata asiaa lainsäädännön velvoittamana, mutta pyritään löytämään sopiva viestinnän taso, jossa teknisen tason kysymyksiä ei korosteta liikaa.

EU-kokoukset 14-17.10.2013 EEA:ssa - kuulumiset

Puheenjohtaja kertoi lokakuussa EEA:ssa järjestettyjen EU-kokousten annista. EEA:n uuden roolin osalta todettiin, että erityisesti vastuu käytännön toimeenpanosta ja raportoinnista on siirtynyt JRC:stä EEA:lle. JRC jatkaa edelleen työtään lakisäätöjen prosessien hoitajana, tosin JRC:ssä on edelleen runsaasti myös teknistä osaamista.

- MIG-kickoff 14.10.2013: ks. edellinen kohta Inspire-kehittämistyön tilannekatsaus.
- Monitoring and Reporting 15.10.2013

Seurantatiedon keruussa ei ole tulossa olennaisia muutoksia vielä vuoden 2013 osalta. Vuonna 2014 aloitetaan seurannan ja raportoinnin toimintamallien uudistaminen, jotta tieto saataisiin kerättyä yhteensopivasti suoraan komission raportointimekanismeihin. Lisätietoa uudistuksista, ks. [liite 8](#).

- ISA WG SIS 16-17.10.2013

ISA:n (Interoperability Solutions for European Public Administrations) SIS-työryhmän tehtävänä on ohjata paikkatietoaiheisia ISA-hankkeita (ARe3NA, EULF) antamalla palautetta toiminnasta ja priorisoimalla toimintaa. ARe3NA-hankkeen tavoitteena on puolestaan kehittää paikkatietojen semanttiseen ja tekniseen yhteiskäyttöön liittyviä ongelmia ratkaisevia suosituksia ja parhaita käytäntöjä. Yhtenä ehdotettuna työaiheena ovat Inspiren toteuttamiseen ja hyödyntämiseen kehitetyt ilmaiset avoimen lähdekoodin sovellukset.

Suomesta kokoukseen osallistui Inspire-sihteeristö tarkkailijana. Suomen ISA-edustus on VM:n toimivallassa, eikä toistaiseksi Suomesta ole nimetty työhön virallista edustajaa.

Inspire-toimeenpanon tilannetta koskeva EU-komission kysely

Komissio pyytää jäsenmailta [kyselytutkimuksella](#) palautetta siitä, miten Inspire-täytäntöönpano on edistynyt tähän mennessä ja miten asetettuihin tavoitteisiin on päästy. Kyselyn kohderyhmänä ovat kansalaiset, yritykset, opetus- ja tutkimussektori sekä julkishallinto. Kyselyn taustaan voi tutustua erillisellä [dokumentilla](#). Vastausaikaa on 24.2.2014 asti.

Paikkatietoalan toimijoita kannustetaan vastaamaan kyselyyn mahdollisimman laajalla rintamalla. Kyselyn tuloksia hyödynnetään määriteltäessä Inspiren kehittämisen ja toimeenpanon tulevaisuutta.

Sihteeristö tiedottaa kyselystä Paikkatietoverkostolle ja ProGIS:n jäsenille.

Inspire-koulutusvideo

Osana SmeSpire-hankkeessa (ks. [liite 9](#)) toimivaa koulutusohjelmaa on toteutettu videoesitys Inspiren taustoista, toimeenpanosta sekä paikkatietoinfran hyödyntämismahdollisuuksista, ks. [videolinkki](#). Pedagogisesti hyvin toteutettu video voisi toimia esimerkkinä myös Viestintä-hankkeelle. SmeSpiressä pyritään tuomaan esiin Inspire hyödyntämismahdollisuuksia erityisesti pk-sektorin yrityksille. Todettiin, että myös EU:n Horizon 2020 -ohjelmassa panostetaan pk-yritysten osallistamiseen innovaatioiden kehittämisessä, ja rahoitusta on tarjolla runsaasti.

Seuranta ja raportointi

Vuosittain toteutettava seurantatietojen keruu koskee Inspiren piiriin kuuluvia paikkatietoaineistoja ja -palveluita. Vaatimus perustuu 6.3.2013 hyväksytyyn [kansalliseen aineistoluetteloon](#). Seurannassa kerätään tietoja metatietojen olemassaolosta ja vaatimustenmukaisuudesta, katselu- ja latauspalveluiden toteuttamisesta ja käyttömääristä sekä aineistojen ja palveluiden saatavuus- ja käyttöehdoista ja niitä vastaavista maksuista. Tietoja kerätään sekä komissiolle että kansallisiin tarpeisiin. Tarkempia tietoja kerättävistä tiedoista [liitteessä 10](#).

Maanmittauslaitos lähettää tietojen keruuta varten tammikuun 2014 aikana esitetyt lomakkeet ohjeistuksineen Inspire-paikkatietoa hallinnoiville viranomaisille, jotka tarkistavat ja täydentävät tietoja omalta osaltaan. Esitetyt tiedot perustuvat Paikkatietohakemistossa oleviin metatietoihin, komission validaattorin antamiin tuloksiin sekä vuoden 2012

seurantatietoihin. Maanmittauslaitos kokoaa tulokset ja toimittaa seurantatiedot maa- ja metsätalousministeriölle helmikuun loppuun mennessä.

Kansallisten tietotuoteryhmien työn jatkuminen v. 2014

Tietotuoteryhmät ovat työstäneet vuoden ajan tietotuotesuunnitelmia liitteiden II ja III mukaisten Inspire-tietotuotteiden muodostamiseksi kansallisista aineistoista ja niiden tarjoamiseksi Inspire-vaatimusten mukaisesti v. 2020 mennessä. Ryhmien työn tilannekatsaus esitettiin edellisessä neuvottelukunnan kokouksessa.

Alun perin tavoitteena oli saada työ valmiiksi v. 2013 loppuun mennessä, mutta ryhmien työ on edennyt varsin vaihtelevasti. Erytisenä haasteena työssä on ollut liitteiden II ja III teemoihin liittyvien kansallisten aineistojen tunnistaminen sekä niitä hallinnoivien viranomaisten kontaktoiminen ja aktivoiminen mukaan työryhmätyöhön.

Patine näki tärkeänä keinona työn edistämiseksi viestiä tietotuotetyöstä suoraan organisaatioiden päättävälle tasolle, ei pelkästään operatiiviselle tasolle paikkatietoasiantuntijoille. Tulosohjaus ministeriöiden kautta nähtiin yhtenä mahdollisena keinona.

Työn aktivoimiseksi laajennettu sihteeriö päätti järjestää kevättalvella 2014 tietotuoteseminaarin, jonka lähtölaukauksena toimii yhteentoimivuusasetuksen voimaantulo vuodenvaihteessa. Seminaariin pyritään kutsumaan asiantuntijoita laajalla jakelulla. Seminaarissa esitellään työryhmien työtä käytännön tasolla, ja päätavoitteena on suunnitelmatyöhön motivointi.

Uutta määräaikaa tietotuotesuunnitelmien tuottamiselle ei päätetty.

Laajennetun sihteeriön osalta todettiin tässä yhteydessä, että kaikilla toimintaan osallistuvilla organisaatioilla ja hallintokunnilla ei ole nimettyä varahenkilöä. Päätettiin, että Inspire-sihteeristö selvittää toimintatavan, jolla varahenkilöt voitaisiin nimetä kattavasti kaikille osapuolille.

Kansallinen Inspire-lainsäädäntö ja velvoitteet

EU:n selvityspyynnön INSPIRE-direktiivin voimaansaattamisesta (EU PILOT 4975/13/ENVI) toimitettiin Suomen vastaus kesällä 2013. Selvityspyynnön myötä kansalliseen lakiin paikkatietoinfrastruktuurista on odotettavissa muutoksia. Komissio ei ole toistaiseksi antanut palautetta Suomen vastauksesta.

5. Kansalliset soveltamisohjeet

Paikkatietoikkunan verkkopalvelusopimus

Sihteeristö kertoi neuvottelukunnalle tiedoksi Paikkatietoikkunan verkkopalvelusopimusten tilanteesta. Tiedontuottajien kanssa tehdyissä sopimuksissa on sovittu, millä ehdoin tiedontuottajien paikkatietoaineistoja tarjotaan Paikkatietoikkunassa katseltavaksi, ladattavaksi ja julkaistavaksi upotetuissa karttaliittymissä muilla verkkosivustoilla. Sopimukset ovat voimassa 15.12.2013 saakka. Inspire-sihteeristö on esittänyt tiedontuottajille nykyisten sopimusten jatkamista toistaiseksi voimassaolevina. Suostumus on saatu 27 tiedontuottajalta, 15 osalta vastaus puuttuu vielä. Yksikään organisaatio ei ole kieltäytynyt jatkamasta sopimuskautta.

Tavoitteen on myöhemmässä vaiheessa ottaa käyttöön geneerisempi sopimusmalli "Paikkatietoinfrastruktuurin palvelusopimus", joka perustuu paikkatiedon viitearkkitehtuurin

soveltamiseen. Sopimusmallin soveltaminen edellyttää kuitenkin vielä puuttuvia teknisiä järjestelyjä, kuten lisenssipalvelun käyttöönottoa osana paikkatietoinfraa sekä mm. luottamusverkostojen (kertakirjautumismalli) käytön laajenemista julkishallinnossa.

Paikkatiedon viitearkkitehtuuri - valmistelun jatkotoimet

Sihteeristö esitti etenemismallia Julkisen hallinnon paikkatiedon viitearkkitehtuurin jatkokäsittelyssä yhteistyössä VM:n kanssa. Tuorein luonnosversio on [v0.8](#). Ehdotettu polku kohti viitearkkitehtuurin hyväksymistä olisi seuraava: 1) VM lähettää nykyisen luonnoksen v0.8 lausuntokierrokselle ja julkaisee luonnoksen [Yhteentoimivuusportaalissa](#). 2) Palautelausuntojen pohjalta viitearkkitehtuuri tarkistetaan ja julkaistaan versiona 1.0 VM:n toimesta. VM:n tehtävänä on huolehtia viitearkkitehtuurien harmonisoinnista.

Kysyttiin, onko tunnistettu paikkatiedon viitearkkitehtuurille tarvetta suhteessa muihin julkishallinnon viitearkkitehtuureihin. Tulisi selvittää onko erillisellä paikkatiedon arkkitehtuurille tarvetta, koska paikkatiedot ovat sisäänrakennettu osa muuta tietoa.

Todettiin, että paikkatiedon viitearkkitehtuurin valmistelusta on sovittu yhdessä VM:n kanssa. Kaavaillun lausuntokierroksen yhteydessä on mahdollisuus saada palautetta liittyen esitettyyn kysymykseen. Huomautettiin myös, että paikkatiedon viitearkkitehtuuri tukee organisaatioiden kokonaisarkkitehtuurityötä paikkatiedon näkökulmasta.

Esitettiin myös kysymys, miten Viron X-road-konseptissa on huomioitu paikkatietojen hallinta osana kansallista palveluväylää.

Päätettiin, että sihteeristö valtuutetaan selvittämään yhteistyössä VM:n kanssa, mikä on paras tapa edetä paikkatiedon viitearkkitehtuurin jatkovalmistelussa.

JHS-työ - tilannekatsaus

Päätettiin jättää tilannekatsaus seuraavaan kokoukseen ajanpuutteen vuoksi.

6. Aloitteet ja lausunnot

FLIC-kannanotto

Suomen paikkatietoklusteri FLIC on paikkatietoalalla Suomessa toimivien yritysten yhteistyöelin, joka on ryhmittynyt Teknologiateollisuus ry:n yhteyteen. FLIC:n tavoitteita ovat mm. Suomen kilpailukykyyn kasvattaminen paikkatiedon avulla, paikkatieto-osaamisen kehittäminen, suomalaisen paikkatieto-osaamisen vieminen ulkomaille sekä roolijaon selkeyttäminen julkisen ja yksityisen sektorin kesken.

FLIC julkaisi marraskuussa 2013 kannanoton ([liite 11](#)), jonka Saarentaus esitteli FLIC:n puolesta. Kannanotossa ehdotetaan useita toimenpiteitä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Julkisen sektorin tulee kannanoton mukaan kilpailuttaa ja tilata paikkatietopalvelut yksityiseltä sektorilta, ja yhteistyötä on kehitettävä tietojärjestelmien yhteentoimivuuden parantamiseksi. Lisäksi julkisen sektorin tutkimus- ja kehitystoiminnan tulisi palvella paremmin yritysten tuotekehitystä. Paikkatietoasiain neuvottelukunnalta vaaditaan kannanotossa uudistumista elinkeinoelämän tarpeiden huomioimiseksi paremmin.

Puheenjohtaja totesi yrityssektorin olevan vakavasti otettava yhteisö, joka on ollut ProGIS ry:n sisällä varsin näkymätön. Patinen toimikausi päättyy v. 2016. Mikäli ilmenee paineita muuttaa neuvottelukunnan kokoonpanoa ennen nykyisen toimikauden päättymistä, lainsäädäntöön tarvitaan muutoksia.

Yrityssektorin rooli nousee esille esim. Strategia- ja Viestintä-kärkihankkeissa, mutta tarvitaanko jotain muuta elinkeinopoliittisella tasolla? Tarvitaan rajanvetoa siinä, mikä on julkista yhteiskunnan kehittämistä ja mikä sen suhde on elinkeinopoliitiikkaan.

Puheenjohtaja tiedusteli, mitä toimenpiteitä tai päätöksiä halutaan tehtävän FLIC:n lausunnon suhteen.

Todettiin, että asia vaatii lisää vuoropuhelua.

7. Muut asiat

ELMA-hanke -tilannekatsaus

ELMA-hankkeessa on tiivistetysti kyse organisaatiouudistuksesta, jossa MMM:n Tietopalvelukeskus TIKE sekä Geodeettinen laitos yhdistetään Maanmittauslaitokseen. Tavoitteena on perustaa uudistuksen myötä MML:n yhteyteen v. 2015 VN:n päättämän tutkimuslaitosuudistuksen mukaisesti Paikkatiedon tutkimus- ja kehittämiskeskus, jossa GL on ydinelementti. Todettiin, että yhdistämishanke etenee kohti toteutusprojektia, eikä asiassa ole tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen tilannekatsaukseen nähden, ks. Patinen edellisen kokouksen muistio.

8. Seuraava kokous

Päätettiin pitää seuraava kokous poikkeuksellisesti jo helmikuussa 2014. Pää tavoitteena on kärkihankkeiden toimintasuunnitelmien käsittely ja hyväksyminen.